

Strategian toimeenpano-ohjelman puolivuosisiraportointi 07-12/2025

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 18.02.2026
1326/00.01.01.04/2025

Valmistelija Strategiajohtaja Anu Pihl p. 050 320 4896

Selostus asiasta

Taustaa

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi Keski-Suomen hyvinvointialueen ensimmäisen strategian kesäkuussa 2022 ja strategian toimeenpano-ohjelma valmistui keväällä 2024. Strategia päivitettiin 9.9.2025 ja palvelustrategia hyväksyttiin 9.12.2025. Palvelustrategia korvaa jatkossa toimeenpano-ohjelman.

Toimeenpano-ohjelma on perustunut hyvinvointialueen strategiassa määriteltyihin menestystekijöihin, joita on kuusi:

- uudistuminen
- asukkaat
- kumppanuus
- ihmislähtöiset palvelut
- henkilöstö
- tieto

Jokaiseen menestystekijään on tunnistettu erilaisia ohjelmia ja suunnitelmia, jotka ovat joko lainsäädännön edellyttämiä, toiminnan kannalta välttämättömiä sekä aluevaltuuston hyväksymän Keski-Suomen hyvinvointialueen strategian toteutumisen kannalta keskeisiä. Lisäksi osana kokonaisuutta on laadittu läpileikkaaviksi kokonaisuuksiksi digitalisaatio-ohjelma, TKKI-ohjelma (tutkimus, koulutus, kehittäminen ja innovaatiot) ohjelma.

Toimeenpano-ohjelman seuranta

Strategian toimeenpano-ohjelmaa on seurattu puolivuositain laadullisen kuvauksen kautta ja kuvattu millaisia asioita on tehty ja toimeenpanttu. Sanallinen raportointi edistymisestä valittiin raportointitavaksi, koska olemassa olevat mittarit olisivat antaneet puutteellisen kuvaa etenemisestä tai mittaria ei ollut lainkaan saatavilla organisaation käynnistymisvaiheessa. Strategian toimeenpano-ohjelman seuranta tällaisenaan lakkaa. Hyvinvointialueelle on hyväksytty 9.12.2025 ensimmäinen palvelustrategia, jota pyritään seuramaan indikaattoritietoon perustuen, jatkossakin puolivuositain.

Yleistilanne ja yhteenveto 07-12/2025

Strategian toimeenpano-ohjelma on ollut laaja kokonaisuus, jonka yksi keskeisistä tehtävistä on ollut muutoksen kuvaaminen ja muutosvaiheen organisaatiossa yhteisen sanoituksen sekä yhteisten tavoitteiden asettaminen. Raportointi on keskittynyt toimeenpanon etenemisen seurantaan.

Koko toimeenpano-ohjelman ajan suurimmiksi riskeiksi tavoitteiden saavuttamiselle on noussut hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen lisäksi henkilöstön saatavuus, riittävyys ja hyvinvointi mutta myös palvelutarpeen kasvu sekä moninaistuminen. Nämä eivät ole kuitenkaan estäneet kehittämistyötä tai etenemistä kohti tavoitteita ja esimerkiksi henkilöstön saatavuudessa on tapahtunut myönteistä kehitystä. Lisäksi ohjelmakokonaisuuden yhteensovittaminen on vaatinut paljon työtä, mutta se on tukenut integraatiokehitystä.

Liitteenä on kunkin toimeenpano-ohjelman kokonaisuuden edistymisen seuranta. Nostoina ohjelmakokonaisuudesta voi tehdä:

Järjestämisen linjaukset

Toisen vaiheen sote-palveluverkko hyväksyttiin aluevaltuustossa 9.12.2025 Palveluverkkotyössä konkretisoituu, miten sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen linjaukset toteutuvat palveluverkon näkökulmasta toiminnan ja toimipisteiden kehittämisessä.

Sote-Järjestämisen linjaukset olivat voimassa joulukuuhun saakka, ja niitä arvioitiin osana palvelustrategiatyötä. Osana tätä arviointia päätettiin, että palvelustrategia korvaa jatkossa sote-järjestämisen linjaukset.

Pelastustoimen järjestämisen linjaukset (ts. palvelutasopäätös):
Kannonkosken uuden paloaseman käyttöönotto (avattu 12.7.2025). Kiinteistön omistaa Keski-Suomen hyvinvointialue.

Henkilöstöohjelma

Henkilöstöohjelma on edennyt myös viimeisen puolivuotiskauden suunnitellusti. Huomattava kuitenkin on, että hyvinvointialueen organisaatiokulttuurin/ toimintakulttuurin määrätietoinen rakentaminen vaatii edelleen toimia ja vie aikaa. Johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistuksien, palveluverkkouudistusten sekä muiden vaativien talouden sopeuttamistoimien vaikutus toimintaan ja henkilöstöön vaatii päivittäisiä toimia, tukea ja tietoa henkilöstölle.

Tieto-ohjelma

Kirjaamisessa on saavutettu 96,3 % taso (koko 2025; joulukuu 2025 98,4 %), mikä on merkittävästi yli vuodelle 2025 asetetun tavoitteen 94 %. Määrän lisäksi paneuduttiin edelleen myös kirjaamisen laatuun ja järjestettiin useita koulutuksia sekä infotilaisuuksia kirjaajille. Näiden lisäksi esimerkiksi asiakaspalautteen mittaamisen, käsittelyn ja hyödyntämisen toimintamalli käytössä palveluissa.

Digitalisaatio-ohjelma

Jatkettu edelleen tehottomien digipalvelujen karsintaa ja uuden digialustan käyttöönottoprojekti saatiin valmiiksi. Kolme toiminnan tekoälypilottia saatiin valmiiksi ja oltu mukana esimerkiksi ennakoivan terveydenhuollon pilottihauissa.

TKKI-ohjelma

Selkeytetty TKKI- kokonaisuutta ja raportointia. YTA-työskentely on käynnissä. Saatu kaksi myönteistä rahoituspäätöstä Suomen Akatemialta hyvinvointialueiden T&K- toiminnan ja -yhteistyön vahvistamisen haussa. Lisäksi saatu myönteinen rahoituspäätös Living Labiin kytkeytyvään tutkimushankkeeseen EU- rahoitteisesta THCS- hausta osana kansainvälistä konsortiota. Saatu myönteiset rahoituspäätökset kahteen Terveystieteiden edistämisen määrärahaan vuodelle 2026 (Ankkuri ja ikääntyneiden yhteisöllisyyden vahvistaminen). Molemmista mukana kaikki kunnat, oppilaitoksia ja järjestöjä.

Osallisuusohjelma ja kumppanuudet

Kuntien kanssa yhteistä vuoropuhelua on lisätty ja tullaan jatkossakin lisäämään. Syksyllä 2025 päivitettiin Keski-Suomen kuntien, Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen hyvinvointialueen välinen strateginen yhteistyösopimus. Järjestöjen avustushanke päivitettiin ja vietiin avustushaku läpi. Henkilöstöosallisuuden työvälineen (Orchidean) käyttöönoton valmistelua jatkettu ja käyty vastuualueittain keskustelut. Hyvinvointialueen asiakasraati kokoontunut suunnitellusti kaksi kertaa syksyn aikana.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ohjelma

Alueellisen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden 2025-2029 ohjelmakokonaisuuden valmistelutyö on aloitettu yhteisillä neuvotteluilla kuntien kanssa syksyllä 2025. Aktiivista työskentelyä väkivaltatyön näkyväksitekemiseksi, elämäntapaohjauksen ja esimerkiksi päihitteettömyyden edistämiseksi on tehty.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

- mm. Alaikäisten päihdepalveluketju on päivitetty ja Väkivaltatyön palvelupolku valmistunut. Nuorten huumekuolemien ehkäisemiseksi hanke on käynnistynyt, perustason ja erityistason, erikoissairaanhoidon integraatiotyöryhmä on tuonut aktiivisesti ajankohtaisia integraatiokysymyksiä linjattavaksi ja päätettäväksi

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

- Kuntouttavan ja toimintakykyä ylläpitävän toimintatavan tehostuminen, kuntoutus- ja arviointiyksiköistä kotiutuu omaan kotiin noin 87 % sairaalasta jatkohoitoon tulleista, Etähoivakäyntien lisääntyminen (500 asiakasta; 15% kotihoidon asiakkaista); lääkeautomaattien piirissä 900 asiakasta
- Huoli-ilmoituksiin pystytään reagoimaan palvelutarpeen arvioinnilla 0-7 päivässä, valmisteltu yhden neuvonnan ja ohjauksen puhelinnumeron käyttöön ottoa (otettu käyttöön 1.1.2026 (aiemmin neljä alueellista numeroa))

Mielenterveyssuunnitelman osalta

- mm Hoidon tarpeen arvio, hoitoon pääsy on toteutunut yli 23-vuotiaiden palveluissa ensilinjan avulla, joka kattaa koko maakunnan. Lähetteet yli 23-vuotiaiden osalta erikoissairaanhoidon ovat vähentyneet johtuen ensilinjasta sekä perustasolla olevasta psykiatri työpanoksesta.

Alueellinen neuvolasuunnitelma:

- Raskausdiabeteksen digipolku otettu käyttöön ja Kiireetön asiointi otettu käyttöön neuvolassa ja seksuaaliterveyspalveluissa. Neuvolasuunnitelman päivittäminen on myös aloitettu.

Alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma:

- Yhteistyötä koulutuksen järjestäjien kanssa tiivistetty, alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän kokoukset toteutuneet suunnitellusti ja yhteistyöryhmään nimettiin uudet jäsenet uudelle valtuustokaudelle lisäksi esimerkiksi psykologirekrytointi piristynyt merkittävästi

Uudistumisohjelma

Uudistumisohjelmaan kirjattujen tavoitteiden mukaan on edetty ja pääosin ohjelman sisällöt ovat juurtuneet jo pysyväksi osaksi toimintaa – kuten asiakaspalautejärjestelmä ja sen kautta palautteeseen ja sen hyödyntämiseen liittyvä toimintamalli. Yhteisövaikuttavuus on edelleen keskeinen osa perhekeskuskehittämistä. Työikäisten kokonaisuudessa kehitetään ennakkoivaa talousneuvontaa ja hankkeet tukevat kehittämistehtävää ("Koti kaikille") Ikääntyneiden kokonaisuudessa Ikääntyneiden ennaltaehkäisevä tuki mukana kuntien kanssa käytävissä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen neuvotteluissa, koska se on tunnistettu keskeiseksi yhdyspinnaksi. Sen lisäksi seniorin hyvinvointineuvolan toimintaa on yhtenäistetty ja vakiinnutettu ja myös kaatumisen ennaltaehkäisyä edistettiin kaikissa palveluissa

Toimivalta

Hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta esittää aluehallitukselle edellä esitetyn raportoinnin viemistä edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös